

**BADAMY PRZESTRZEŃ,
KTÓRA NAS OTACZA**

**RENATA
PASYMOWSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

2 godz. lekcyjne.

Temat:

Badamy przestrzeń, która nas otacza.

Cele główne:

- doskonalenie rozumienia sformułowań dotyczących stosunków przestrzennych,
- wdrażanie do osobistego doświadczania przestrzeni,
- tworzenie kodu opisującego poruszanie się w przestrzeni,
- kształtowanie umiejętności porozumienia się w zespole.

Cele operacyjne – uczeń:

- opisuje przestrzeń w stosunku do siebie i osoby znaczącej, zauważa efekt odwrócenia, organizuje przestrzeń, przemieszcza się w otoczeniu według instrukcji, programuje kolejne kroki w przestrzeni według zasad, wykonuje instrukcje opisujące stosunki przestrzenne, korzysta ze wzmocnień i pomocy kolegów.

Metody:

gry i zabawy dydaktyczne, doświadczenia ruchowe, symulacja.

Formy pracy:

zbiorowa, grupowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

przestrzenne bryły piankowe, ławeczki gimnastyczne, krzesółka.

Przebieg zajęć:

- 1. Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – opis przestrzeni w stosunku do siebie i w stosunku do osoby znaczącej, przemieszczanie się według instrukcji, tworzenie kodu dotyczącego pokonywania odległości w przestrzeni.
- 2. Ćwiczenia w orientacji w schemacie ciała.** Uczniowie wykonują instrukcje nauczyciela dotyczące napinania poszczególnych części ciała, poruszania nimi i odwracania się (pomysły w: Bogdanowicz Marta, Kisiel Bożena, Przasnyska Maria, *Metoda Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka*, WSiP, Warszawa 1998).
- 3. Przypomnienie, jak rozpoznać prawą i lewą stronę swojego ciała.** Można ustalić odniesienie do charakterystycznego punktu w klasie, tj. stając twarzą do tablicy, mamy drzwi lub okno po którejś ze stron. W związku z tym uczniowie

kojarzą np. okno po prawej, a drzwi po lewej. Dobrym sposobem jest zakładanie czegoś na prawą rękę.

4. **Zabawa ruchowa.** Prawa burta, lewa burta, dziób, rufa i pokład. Uczniowie przemieszczają się w sali zgodnie z instrukcją nauczyciela.
5. **Praca z „robotem”.** Udzielanie koledze z pary precyzyjnych wskazówek do wykonania przemieszczeń w przestrzeni, np. „stań za krzesłem”, „wyjdź z za krzesła”, „w prawo” itp.
6. **Budowanie toru przeszkód.** Wyjście do sali gimnastycznej i stworzenie z piankowych klocków przestrzeni do doświadczeń.
7. **Praca z partnerem.** Uczniowie wspólnie rozpoczynają wędrówkę od dowolnego punktu toru. Notują każdy krok przemieszczeń, tworząc zrozumiały kod.
8. **Weryfikowanie poprawności zapisów:** uczniowie pokonują drogę jeszcze raz, jeśli zajdzie potrzeba, nanoszą poprawki.
9. **Wymienianie się torami i kodami.** Uczniowie doświadczają nowych instrukcji. Oceniają ich poprawność.
10. **Uporządkowanie sali i powrót do klasy.**
11. **Ocena zaangażowania uczniów.** Nauczyciel bierze pod uwagę możliwości uczniów ze SPE.
12. **Podsumowanie zajęć.** Rozmowa z dziećmi na temat przestrzeni, która ich otacza.

Komentarz metodyczny:

W przypadku dzieci ze SPE im więcej doświadczeń osobistych, tym większa świadomość przestrzeni i łatwiej przenieść ją do dwuwymiarowości, z którą uczniowie spotykają się, pracując w ławce z podręcznikiem.